ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 15. decembra 2009 *

Vo veci C-461/05,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 23. decembra 2005,

Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga, G. Wilms, D. Triantafyllou a H. Støvlbæk, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Dánskemu kráľovstvu, v zastúpení: J. Molde, J. Bering Liisberg a B. Weis Fogh, splnomocnení zástupcovia,

žalovanému,

* Jazyk konania: dánčina.

ktorého v konaní podporujú:

Helénska republika, v zastúpení: E.-M. Mamouna, A. Samoni-Rantou a K. Boskovits, splnomocnení zástupcovia,

Portugalská republika, v zastúpení: C. Guerra Santos, L. Inez Fernandes a J. Gomes, splnomocnení zástupcovia,

Fínska republika, v zastúpení: E. Bygglin a A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnené zástupkyne, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci konania,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits a C. Toader, sudcovia C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (spravodajca), M. Ilešič, J. Malenovský a U. Lõhmus,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. novembra 2008,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. februára 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločenstiev sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor určil, že Dánske kráľovstvo si tým, že odmietlo vypočítať a odviesť vlastné zdroje nevybraté v období od 1. januára 1998 do 31. decembra 2002 v súvislosti s dovozom vojenského materiálu oslobodeným od cla, ako aj tým, že odmietlo zaplatiť úroky z omeškania po tom, čo neodviedlo uvedené zdroje Komisii, nesplnilo povinnosti, ktoré mu až do 31. mája 2000 vyplývajú z článkov 2 a 9 až 11 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 155, s. 1), zmenené a doplnené nariadením Rady (Euratom ES) č. 1355/96 z 8. júla 1996 (Ú. v. ES L 175, s. 3, ďalej len „nariadenie č. 1552/89“), a povinnosti, ktoré mu od 31. mája 2000 vyplývajú z tých istých článkov nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 169).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Článok 2 ods. 1 rozhodnutia Rady 88/376/EHS, Euratom z 24. júna 1988 o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev (Ú. v. ES L 185, s. 24; Mim. vyd. 01/001, s. 176) a rozhodnutia 94/728/ES, Euratom z 31. októbra 1994 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 293, s. 9) stanovuje:

„Nasledujúce príjmy tvoria vlastné zdroje vložené do rozpočtu spoločenstiev:

…

b) bežné colné tarifné poplatky a iné poplatky, ktoré sú alebo sa majú stanoviť inštitúciami spoločenstiev v súvislosti s obchodom s nečlenskými krajinami, a colné poplatky na produkty uvedené v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre uhlie a oceľ;

…“

3 Článok 20 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „Colný kódex Spoločenstva“), stanovuje:

„1. Ak vznikne colný dlh, sú clo a platby dlžné na základe právnych predpisov založené na Colnom sadzobníku Európskych spoločenstiev.

…

3. Colný sadzobník Európskych spoločenstiev obsahuje:

a) kombinovanú nomenklatúru tovaru;

…

c) sadzby a iné podklady pre vymeriavania dávok bežne uplatňovaných pri tovare, ktorý je zahrnutý v kombinovanej nomenklatúre, ak ide o:

— clo; a,

…

d) zvýhodnené sadzobné zaobchádzania obsiahnuté v dohodách, ktoré spoločenstvo uzavrelo s niektorými krajinami alebo s niektorými skupinami krajín a ktoré upravujú poskytovanie zvýhodneného sadzobného zaobchádzania;

e) zvýhodnené sadzobné zaobchádzania prijaté jednostranne spoločenstvom vo vzťahu k niektorým krajinám, skupinám krajín alebo územiam;

f) autonómne dočasne pozastavujúce opatrenia poskytujúce zníženie alebo oslobodenie od dovozného cla na niektoré druhy tovarov;

g) iné sadzobné opatrenia vyplývajúce z ďalších platných predpisov spoločenstva.

…“

4 Článok 217 ods. 1 Colného kódexu Spoločenstva stanovuje:

„Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla‘, akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis).

…“

5 V rámci sprístupnenia vlastných zdrojov Spoločenstiev Komisii prijala Rada Európskej únie nariadenie č. 1552/89, ktoré bolo uplatniteľné v čase skutkových okolností v tejto veci až do 30. mája 2000. Toto nariadenie nahradilo od 31. mája 2000 nariadenie č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva kodifikácia nariadenia č. 1552/89 bez toho, aby bol zmenený jeho obsah.

6 Článok 2 nariadenia č. 1552/89 stanovuje:

„1. Na účely uplatňovania tohto nariadenia vzniká nárok Spoločenstva na vlastné zdroje, ktoré sú uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom bezodkladne po splnení podmienok týkajúcich sa zápisu nároku do účtovných kníh a upovedomenia dlžníka, ktoré sú ustanovené v colných predpisoch.

1a. Dátumom vzniku nároku uvedeného v odseku 1 je dátum zápisu do účtovných kníh, ktorý je stanovený v colných predpisoch.

…“ [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 9 ods. 1 tohto nariadenie stanovuje:

„V súlade s postupom ustanoveným v článku 10 pripisuje každý členský štát vlastné zdroje na účet založený v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo orgánu, ktorý na tento účel určil.

Tento účet sa vedie bez poplatkov.“ [*neoficiálny preklad*]

8 Podľa článku 10 ods. 1 uvedeného nariadenia:

„Po odpočítaní nákladov na vyberanie vo výške 10 % v súlade článkom 2 ods. 3 rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom sa vklad vlastných zdrojov uvedený v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) daného rozhodnutia vykoná najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol, v súlade s článkom 2 tohto nariadenia.

…“ [*neoficiálny preklad*]

9 Článok 11 nariadenia č. 1552/89 stanovuje:

„Akékoľvek omeškanie v prípade vkladu na účet uvedený v článku 9 ods. 1 má pre príslušný členský štát za následok vznik povinnosti platiť úroky podľa úrokovej sadzby

platnej v príslušný deň pre operácie krátkodobého verejného financovania zvýšenej o dve percentá. Táto sadzba sa za každý mesiac meškania zvyšuje o 0,25 percenta. Zvýšená sadzba sa vzťahuje na celú dobu omeškania.“ [*neoficiálny preklad*]

10 Podľa článku 22 nariadenia č. 1150/2000:

„Nariadenie (EHS, Euratom) č. 1552/89 sa zrušuje.

Odkazy na vyššie uvedené nariadenia sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s korelačnou tabuľkou, ktorá je uvedená v časti A prílohy.“

11 Okrem okolnosti, že nariadenia č. 1552/89 a 1150/2000 odkazujú, prvé na rozhodnutie 88/376, a druhé na rozhodnutie 94/728, sú články 2 a 9 až 11 týchto dvoch nariadení v podstate rovnaké.

12 Rozhodnutím Rady 2000/597/ES, Euratom z 29. septembra 2000 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 253, s. 42; Mim. vyd. 01/003, s. 200) bola sadzba vo výške 10 % uvedená v článku 10 ods. 1 nariadenia č. 1150/2000 zvýšená na 25 %.

13 Odôvodnenie č. 1 uvedeného rozhodnutia stanovuje:

„Zasadnutie Európskej rady v Berlíne 24. a 25. marca 1999 prijalo, okrem iného, záver, že systém vlastných zdrojov spoločenstiev by mal byť spravodlivý, transparentný, finančne efektívny, jednoduchý a založený na kritériách, ktoré najlepšie vyjadrujú schopnosť každého členského štátu prispievať.“

14 Nariadenie Rady (ES) č. 150/2003 z 21. januára 2003, ktorým sa odpúšťajú dovozné clá na určité zbrane a vojenské zariadenia (Ú. v. ES L 25, s. 1; Mim. vyd. 02/013, s. 15), prijaté na základe článku 26 ES, stanovuje vo svojom odôvodnení č. 5:

„S cieľom zohľadniť ochranu tajných vojenských údajov členských štátov je nevyhnutné ustanoviť osobitné administratívne postupy na odpúšťania colných sadzieb. Vyhlásenie príslušného orgánu členského štátu, pre ktorého ozbrojené sily sú zbrane alebo vojenské zariadenia určené, ktoré by sa mohlo taktiež použiť ako colné vyhlásenie, ktoré vyžaduje colný sadzobník, by predstavovalo príslušnú záruku, že sú tieto podmienky splnené. Vyhlásenie by sa malo vydávať v podobe certifikátu. Bolo by vhodné špecifikovať podobu, akú takýto certifikát musí mať, a taktiež by malo byť možné používať na vyhlásenia výpočtovú techniku.“

15 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie ustanovuje podmienky pre autonómne odpúšťanie dovozných ciel na určité zbrane a vojenské zariadenia dovážané z tretích krajín orgánmi, ktoré sú poverené riadením vojenskej obrany členských štátov alebo v ich mene.“

16 Článok 3 ods. 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Bez ohľadu na odsek 1, z dôvodov ochrany tajných vojenských údajov sa môže certifikát a dovážaný tovar predkladať iným orgánom, ktoré na tento účel určí dovážajúci členský štát. V takých prípadoch príslušný orgán vydávajúci certifikát zašle do 31. januára a 31. júla každého roku príslušným orgánom svojho členského štátu súhrnnú správu o takomto dovoze. Správa sa ma týkať obdobia 6 mesiacov, ktoré bezprostredne predchádzajú mesiac, v ktorom sa správa podáva. Musí obsahovať počty vystavených certifikátov a dátumy ich vystavenia, dátumy dovozu a celkovú hodnotu a hmotnosť brutto výrobkov dovezených na základe certifikátov."

17 V súlade so svojím článkom 8 sa nariadenie č. 150/2003 uplatňuje od 1. januára 2003.

Konanie pred podaním žaloby

18 Komisia vo výzve z 20. decembra 2001, ktorá bola Dánskemu kráľovstvu doručená nasledujúci deň, uviedla, že Dánske kráľovstvo si tým, že oslobodilo od cla dovoz materiálu určeného na vojenské účely, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva.

19 Listom z 20. decembra 2001 Komisia vyzvala tento členský štát, aby vypočítal výšku nevybratých súm za rozpočtové roky od roku 1998 a sprístupnil ich Komisii do 31. marca 2002. Dánskym orgánom takisto oznámila, že v súlade s článkom 11 nariadenia č. 1150/2000 budú od 31. marca 2002 plynúť úroky z omeškania.

20 Vo svojej odpovedi z 27. marca 2002 Dánske kráľovstvo na základe článku 296 ES, ktorý poskytuje členským štátom širokú mieru voľnej úvahy na stanovenie opatrení, ktoré pokladajú za nevyhnutné na ochranu základných záujmov vlastnej bezpečnosti, uviedlo, že nevyberalo clá z dovozu materiálu určeného na vojenské účely.

21 Listom z 24. marca 2003 Komisia zopakovala svoju pôvodnú žiadosť týkajúcu sa dovozov materiálu určeného na vojenské účely pred 1. januárom 2003, keďže na obdobie po tomto dátume sa vzťahovalo už nariadenie č. 150/2003.

22 Vo svojej odpovedi zo 7. mája 2003 Dánske kráľovstvo potvrdilo svoj postoj.

23 Listom zo 17. októbra 2003 Komisia opätovne vyzvala Dánske kráľovstvo, aby vypočítalo výšku súm vlastných zdrojov neodvedených Spoločenstvu za dovoz zariadení určených na vojenské účely oslobodfený od cla za rozpočtové roky 1998 až 2002, sprístupnilo tieto zdroje Komisii a zaplatilo úroky z omeškania v súlade s článkom 11 nariadenia č. 1150/2000.

24 Dánske kráľovstvo vo svojej odpovedi zo 7. januára 2004 uviedlo, že podľa článku 296 ods. 1 písm. b) ES môže oslobodiť dovoz vojenského materiálu od cla s cieľom chrániť základné záujmy vlastnej bezpečnosti.

25 Po doručení odpovede od Dánskeho kráľovstva vydala Komisia 18. októbra 2004 odôvodnené stanovisko, v ktorom vyzvala tento členský štát na prijatie opatrení

potrebných na to, aby vyhovel tomuto stanovisku v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia. Uvedený členský štát odpovedal 3. marca 2005, pričom zopakoval a spresnil už predtým uvedené tvrdenia.

26 Vzhľadom na uvedené okolnosti predložené Dánskym kráľovstvom sa Komisia domnievala, že daný členský štát nevyhovel odôvodnenému stanovisku a podala túto žalobu.

27 Predseda Súdneho dvora uznesením z 5. mája 2006 vyhovel návrhom na vstup Helénskej republiky, Portugalskej republiky a Fínskej republiky ako vedľajších účastníkov konania na podporu návrhov Dánskeho kráľovstva.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

28 Komisia tvrdí, že Dánske kráľovstvo sa nesprávne odvoláva na článok 296 ES, na základe ktorého odmieta zaplatiť clo, keďže vyberanie uvedeného cla neohrozuje základné záujmy vlastnej bezpečnosti tohto členského štátu.

29 Komisia tvrdí, že opatrenia zavádzajúce odchýlky alebo výnimky, akým je najmä článok 296 ES, treba vykladať doslovne. Dotknutý členský štát, ktorý sa odvoláva na uplatnenie tohto článku, musí teda preukázať, že spĺňa všetky podmienky stanovené v tomto článku, keď sa snaží uplatniť výnimku z článku 20 Colného kódexu Spoločenstva, kde sa nachádza všeobecná zásada vyberania cla, ako ju uvádza článok 26 ES.

30 Komisia sa tiež domnieva, že samotná okolnosť, že výrobky uvádza zoznam stanovený rozhodnutím Rady 255/58 z 15. apríla 1958, ktorý vymedzuje výrobky, na aké sa môže uplatniť článok 296 ods. 1 písm. b) ES, sama osebe nepostačuje na uplatnenie tohto ustanovenia, ktoré predpokladá splnenie všetkých v ňom stanovených podmienok.

31 Komisia tvrdí, že Dánske kráľovstvo musí v dôsledku toho preukázať prostredníctvom konkrétneho a podrobného dôkazu, že vyberanie dovozného cla dotknutého v tejto veci ohrozuje jej základné záujmy bezpečnosti.

32 Komisia tiež uvádza, že Dánske kráľovstvo jej neoznámilo výšku ciel, ktoré Komisia považuje za dlžné, hoci táto výška tvorí predpoklad umožňujúci overiť, či podmienka nevyhnutnosti uvedená v článku 296 ods. 1 písm. b) ES bola splnená. Navyše Dánske kráľovstvo neuviedlo, v čom sa jeho situácia mohla odlišovať od situácií ostatných členských štátov, ktoré takéto clá vyberali.

33 Komisia tiež spresňuje, že nariadenie č. 150/2003 sa uplatňuje od 1. januára 2003 a že počas diskusií vedúcich k jeho prijatiu tvrdila, že je povinná vyberať dotknuté clá za predchádzajúce obdobia, takže na prijatí uvedeného nariadenia nemožno založiť žiadnu ochranu legitímnej dôvery. Okrem toho sa dané nariadenie zakladalo na článku 26 ES, a nie článku 296 ES.

34 Pokiaľ ide o dodržiavanie vojenského tajomstva podľa článku 296 ods. 1 písm. a) ES, na ktoré sa tiež odvoláva Dánske kráľovstvo, Komisia sa domnieva, že toto tvrdenie sa zakladá na zámene písmena a) článku 296 ods. 1 ES, ktoré umožňuje členským štátom neposkytnúť určité informácie, ktorých sprístupnenie by bolo v rozpore so základnými záujmami ich bezpečnosti, za písmeno b) tohto ustanovenia, ktoré umožňuje členským štátom prijať za určitých okolností opatrenia, ktoré pokladajú za nevyhnutné na ochranu uvedených záujmov.

35 Komisia tvrdí, že odpustenie ciel v oblasti vojenských zariadení podľa nariadenia č.150/2003 svedčí o skutočnosti, že je možné stanoviť osobitné colné konanie pre vojenské zariadenia, či už s odvedením alebo neodvedením cla, a teda že otázka colných konaní týkajúcich sa vojenského materiálu je odlišná od otázky odvedenia ciel. Navyše podľa colného kódexu Spoločenstva môže Dánske kráľovstvo na zabezpečenie dôvernosti údajov o dovoze vojenského materiálu upraviť vyberanie cla takým spôsobom, že niektorým colným úradom v tejto oblasti prizná osobitné právomoci.

36 V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že nevyberanie sporného cla Dánskym kráľovstvom spôsobuje nerovnosť medzi členskými štátmi vo vzťahu k ich prispievaniu do rozpočtu Spoločenstva. Toto nevyberanie totiž spôsobuje zníženie tradičných vlastných zdrojov Spoločenstva, ktoré možno nahradiť iba zvýšením zdroja tzv. hrubého domáceho produktu „HDP“, do ktorého prispievajú všetky členské štáty.

37 Dánske kráľovstvo sa domnieva, že podľa článku 296 ods. 1 písm. b) ES majú členské štáty širokú mieru voľnej úvahy pri opatreniach, ktoré prijímajú na ochranu základných záujmov vlastnej bezpečnosti a týkajú sa tovarov, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia uvedené v článku 296 ods. 1 písm. b). Toto ustanovenie im tak poskytuje možnosť odchýliť sa od článku 26 ES a Colného kódexu Spoločenstva v prípade dovozu zariadení určených len na vojenské účely, pokiaľ je cieľom týchto dovozov chrániť základné záujmy bezpečnosti dotknutého členského štátu s ohľadom na jeho osobitnú situáciu.

38 Dánske kráľovstvo takisto zastáva názor, že prijatím nariadenia č. 150/2003 sa potvrdila potreba dodržiavať záujmy bezpečnosti členských štátov, pričom nedošlo k zmene právneho stavu, ale k spresneniu predchádzajúcej právnej úpravy.

39 Okolnosť, že pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 150/2003 neexistovalo nijaké ustanovenie Spoločenstva, ktoré by umožňovalo členskému štátu prijať v prípade potreby nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie základných záujmov vlastnej bezpečnosti týkajúcich sa dovozu vojenských zariadení, viedla Dánske kráľovstvo k záveru, že na uvedené záujmy sa vzťahuje článok 296 ES tak z dôvodu jeho znenia, ako aj cieľa. Tento členský štát sa teda domnieval, že nemal inú možnosť než upraviť na vnútroštátnej úrovni oslobodenie od cla dovoz týchto zariadení na základe článku 296 ES.

40 Dánske kráľovstvo tvrdí, že vyberanie cla z dovozu vojenských zariadení môže ohroziť základné záujmy vlastnej bezpečnosti členského štátu. Po prvé, keďže ochrana záujmov bezpečnosti členského štátu je úzko spojená so zachovaním jeho obranyschopnosti, nákup vojenského materiálu bezprostredne prispieva k tejto schopnosti. Po druhé vzhľadom na to, že finančné zdroje štátu určené na obranu sú obmedzené, vyberanie uvedených ciel z dovozu vojenského materiálu by tento materiál zdražilo a bolo prekážkou štátu v jeho nadobúdaní.

41 Podľa Dánskeho kráľovstva z odôvodnenia č. 2 nariadenia č. 150/2003, ako aj z návrhu tohto nariadenia zreteľne vyplýva, že Komisia uznala existenciu spojitosti medzi vyberaním ciel z dovozu vojenských zariadení a základnými záujmami bezpečnosti členských štátov. S ohľadom na tieto okolnosti sa žalovaná domnieva, že Komisia nemôže vyžadovať od členských štátov, aby predložili ďalšie dôkazy na preukázanie, že vyberanie takýchto ciel ohrozuje základné záujmy vlastnej bezpečnosti.

42 Dánske kráľovstvo tvrdí, že pri sporných dovozoch vojenských zariadení nemohlo postupovať podľa colného konania Spoločenstva bez toho, aby riskovalo zverejnenie podstatných údajov o bezpečnosti svojho štátneho územia, najmä o povahe dovezených zariadení, ich zložení a možnosti ich použitia. Z tohto dôvodu povinnosť dodržiavať určitú dôvernosť v tejto oblasti bráni Dánskemu kráľovstvu, aby Komisii oznámilo tieto

informácie, a jednostranné porušenie tejto povinnosti členským štátom by mohlo ohroziť pokračovanie v spolupráci a obchodných vzťahoch vo vojenskej oblasti s niektorými tretími štátmi.

43 Dánske kráľovstvo sa domnieva, že opatrenia týkajúce sa dôvernosti upravené Colným kódexom Spoločenstva nie sú dostatočné, aby vyhovovali požiadavkám bezpečnosti a dôvernosti, ktoré členský štát môže vyžadovať, keď ide o informácie týkajúce sa jeho bezpečnosti. Vzhľadom na tieto okolnosti môže členský štát neodviesť clá z dovozu vojenských zariadení, pričom tým neporuší svoje povinnosti vyplývajúce z práva Spoločenstva.

44 Dánske kráľovstvo sa tiež domnieva, členské štáty si môžu upraviť osobitné konania pre prípady dovozu vojenských zariadení oslobodených od cla, ktorých cieľom je výlučne overiť, či sú dané zriadenia skutočne vojenskej povahy, a nie zaradiť dotknuté tovary do colnej položky alebo určiť colnú sadzbu na stanovenie výšky cla pri každom dovoze z tretích štátov. Okolnosť, že pri príprave nariadenia č. 150/2003 bolo potrebné určiť právny základ na zavedenie tohto osobitného konania do uvedeného nariadenia, naznačuje, že v Colnom kódexe Spoločenstva takéto oprávnenie predtým neexistovalo.

45 Dánske kráľovstvo tvrdí, že okolnosť, že členský štát oslobodil vojenský materiál od cla na základe článku 296 ES, nemusí ešte porušovať zásady povinnosti solidarity v Spoločenstve a riadneho finančného hospodárenia.

46 Dánske kráľovstvo napokon tvrdí, že okolnosť, že Komisia v roku 1988 rozhodla o predložení návrhu nariadenia Rady (EHS) týkajúceho sa dočasného pozastavenia výberu cla z dovozu niektorých zbraní a vojenských zariadení (Ú. v. ES C 265, s. 9), dokazuje, že Komisia nielenže nebola proti praxi poskytovania oslobodení od ciel dovozov v tejto oblasti, ale naopak svojím návrhom len spresnila predchádzajúci právny stav.

47 Okrem toho treba podľa tohto členského štátu tiež uviesť, že okolnosti, že jednak sa v tejto oblasti neviedli až do prijatia nariadenia č. 150/2003 žiadne ďalšie rokovania, a jednak, že Komisia nepokračovala v konaniach o nesplnení povinnosti, ktoré proti nemu začala v rokoch 1984 až 1985, pokiaľ ide o nevyberanie ciel z dovozu materiálu na dvojaké použitie, civilné a vojenské, dovezeného z tretích štátov, pričom ani nezačala také konanie v súvislosti s dovozom zariadení určených na vojenské účely, mohli oprávnene viesť dánske orgány k záveru, že Komisia súhlasí s uplatnením výnimky na túto oblasť.

Posúdenie Súdnym dvorom

48 Colný kódex Spoločenstva stanovuje vyberanie cla z dovozu tovaru na vojenské účely, akými sú v tejto veci dovozy z tretích štátov. Nijaké ustanovenie colnej právnej úpravy Spoločenstva neupravovalo v čase sporných dovozov, t. j. od 1. januára 1998 do 31. decembra 2002, osobitné oslobodenie od dovozného cla takéhoto tovaru. V dôsledku toho, v tomto období ani neexistovalo výslovné oslobodenie od povinnosti odviesť príslušným orgánom dlžné clo, spolu s prípadnými úrokmi z omeškania.

49 Navyše z prijatia nariadenia č. 150/2003, ktoré stanovuje odpustenie dovozných ciel na určité zbrane a vojenské zariadenia od 1. januára 2003, možno vyvodiť, že normotvorca Spoločenstva predpokladal, že dovtedy existovala povinnosť odviesť uvedené clá.

50 Dánske kráľovstvo nikdy nepopieralo existenciu sporných dovozov počas zohľadňovaného obdobia. Dánske kráľovstvo len spochybnilo nárok Spoločenstva na dotknuté vlastné zdroje, pričom tvrdilo, že na základe článku 296 ES povinnosť platiť clo z vojenského materiálu dovezeného z tretích štátov by vážne zasiahla do jeho základných záujmov bezpečnosti.

51 Hoci podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora prináleží členským štátom prijať primerané opatrenia na zabezpečenie svojej vnútornej a vonkajšej bezpečnosti, neznamená to, že na tieto opatrenia sa vôbec nevzťahuje právo Spoločenstva (pozri rozsudky z 26. októbra 1999, Sirdar, C-273/97, Zb. s. I-7403, bod 15, a z 11. januára 2000, Kreil, C-285/98, Zb. s. I-69, bod 15). Ako už Súdny dvor konštatoval, Zmluva stanovuje výslovné odchýlky uplatniteľné v situáciách, keď môže dôjsť k ohrozeniu verejnej bezpečnosti len vo svojich článkoch 30 ES, 39 ES, 46 ES, 58 ES, 64 ES, 296 ES a 297 ES, ktoré sa týkajú výnimočných a jasne definovaných prípadov. Z toho nemožno vyvodiť záver, že Zmluva stanovuje všeobecnú výhradu, ktorá vylučuje všetky opatrenia prijaté na účely verejnej bezpečnosti z pôsobnosti práva Spoločenstva. Uznanie existencie tejto výhrady bez ohľadu na osobitné požiadavky stanovené Zmluvou by mohlo ohroziť záväzný charakter práva Spoločenstva a jeho jednotné uplatnenie (pozri rozsudok z 11. marca 2003, Dory, C-186/01, Zb. s. I-2479, bod 31 a citovanú judikatúru).

52 Okrem toho sa odchýlky stanovené v článkoch 296 ES a 297 ES, ako vyplýva z ustálenej judikatúry týkajúcej sa odchýlok zo základných slobôd, majú vykladať doslovne (pozri najmä rozsudky z 31. januára 2006, Komisia/Španielsko, C-503/03, Zb. s. I-1097, bod 45; z 18. júla 2007, Komisia/Nemecko, C-490/04, Zb. s. I-6095, bod 86, a z 11. septembra 2008, Komisia/Nemecko, C-141/07, Zb. s. I-6935, bod 50).

53 Presnejšie, pokiaľ ide o článok 296 ES, treba uviesť, že hoci tento článok upravuje možnosť členského štátu prijať opatrenia, ktoré pokladá za nevyhnutné na ochranu základných záujmov vlastnej bezpečnosti alebo na ochranu informácií, ktorých prezradenie by bolo v rozpore s jeho záujmami, nemožno ho vykladať tak, že priznáva členským štátom právo, ktoré im umožňuje odchýliť sa od ustanovení Zmluvy len všeobecným odvolaním sa na uvedené záujmy.

54 Navyše v oblasti dane z pridanej hodnoty Súdny dvor v rozsudku zo 16. septembra 1999, Komisia/Španielsko (C-414/97, Zb. s. I-5585), rozhodol o nesplnení povinnosti z dôvodu, že Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že oslobodenie dovozu a nadobudnutia vojenských zariadení, munície a materiálu určeného len na vojenské účely od

uvedenej dane, ktoré bolo upravené španielskym zákonom, bolo odôvodnené na základe článku 296 ods. 1 písm. b) ES potrebou chrániť základné záujmy bezpečnosti tohto členského štátu.

55 V dôsledku toho je na členskom štáte, ktorý sa dovoláva článku 296 ES, aby preukázal potrebu použitia výnimky stanovenej v uvedenom článku s cieľom chrániť základné záujmy svojej bezpečnosti.

56 Vzhľadom na tieto úvahy je neprípustné, aby sa členský štát odvolával na zdraženie dovozu vojenského materiálu z dôvodu uplatnenia cla na dovoz takého materiálu z tretích štátov, aby tak predišiel, na úkor ostatných členských štátov, ktoré vyberajú a odvádzajú clo za tieto dovozy, záväzkom, ktoré mu vyplývajú z povinnosti solidárneho spolufinancovania rozpočtu Spoločenstva.

57 Pokiaľ ide o tvrdenia, že colné konania Spoločenstva nemôžu zabezpečiť ochranu bezpečnosti Dánskeho kráľovstva s ohľadom na požiadavky dôvernosti uvedené v dohodách uzavretých s vyvážajúcimi štátmi, treba zdôrazniť, ako Komisia správne uviedla, že do uplatnenia colného režimu Spoločenstva sa zapájajú zástupcovia Spoločenstva aj členských štátov, ktorí sú v prípade nakladania s citlivými údajmi viazaní povinnosťou mlčanlivosti tak, aby chránili základné záujmy bezpečnosti členských štátov.

58 Navyše vyhlásenia, ktoré majú členské štáty pravidelne vypĺňať a doručovať Komisii, nie sú natoľko podrobné, aby mohli spôsobiť ujmu na záujmoch uvedených štátov v oblasti bezpečnosti či dôvernosti.

59 Za týchto podmienok a v súlade s článkom 10 ES týkajúcim sa povinnosti členských štátov uľahčiť Komisii plnenie jej poslania spočívajúceho v zabezpečení uplatňovania ustanovení Zmluvy majú jej tieto štáty predkladať dokumenty potrebné na overenie správnosti platieb vlastných zdrojov Spoločenstva. Táto povinnosť však nebráni, ako generálny advokát zdôraznil v bode 168 svojich návrhov, aby sa členské štáty na základe článku 296 ES podľa okolností konkrétneho prípadu a výnimočne rozhodli obmedziť informáciu na určité prvky dokumentu alebo ju úplne odmietli poskytnúť.

60 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Dánske kráľovstvo nepreukázalo splnenie podmienok na uplatnenie článku 296 ES.

61 Z uvedeného vyplýva, že Dánske kráľovstvo si tým, že odmietlo vypočítať a odviesť Komisii vlastné zdroje nevybraté v období od 1. januára 1998 do 31. decembra 2002 v súvislosti s dovozom vojenského materiálu oslobodeným od cla, ako aj tým, že odmietlo zaplatiť úroky z omeškania spojené s neodvedením uvedených zdrojov Komisii, nesplnilo povinnosti, ktoré mu až do 31. mája 2000 vyplývajú z článkov 2 a 9 až 11 nariadenia č. 1552/89, a povinnosti, ktoré mu od 31. mája 2000 vyplývajú z tých istých článkov nariadenia č. 1150/2000.

O trovách

62 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Dánske kráľovstvo na náhradu trov konania a Dánske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

63 Podľa odseku 4 prvého pododseku toho istého článku Helénska republika, Portugalská republika a Fínska republika, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Dánske kráľovstvo si tým, že odmietlo vypočítať a odviesť Komisii Európskych spoločenstiev vlastné zdroje nevybraté v období od 1. januára 1998 do 31. decembra 2002 v súvislosti s dovozom vojenského materiálu oslobodeným od cla, ako aj tým, že odmietlo zaplatiť úroky z omeškania spojené s neodvedením uvedených zdrojov Komisii Európskych spoločenstiev, nesplnilo povinnosti, ktoré mu až do 31. mája 2000 vyplývali z článkov 2 a 9 až 11 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev, zmenené a doplnené nariadením Rady (Euratom ES) č. 1355/96 z 8. júla 1996, a povinnosti, ktoré mu od 31. mája 2000 vyplývajú z tých istých článkov nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev.**

2. **Dánske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

3. **Helénska republika, Portugalská republika a Fínska republika znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy